

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2011. gada 21. decembrī*

Lieta C-495/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 4. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 15. oktobrī, tiesvedībā

Centre hospitalier universitaire de Besançon

pret

Thomas Dutrueux,

Caisse primaire d'assurance maladie du Jura.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kassel*], D. Švābi [*D. Šváby*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretāre R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 20. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Centre hospitalier universitaire de Besançon* vārdā — D. Le Prado [*D. Le Prado*],
avocat,

— Francijas valdības vārdā — E. Beljāra [*E. Belliard*] un R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], kā arī Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un S. Menē [*S. Menez*],
pārstāvji,

— Vācijas valdības vārdā — T. Hencē [*T. Henze*] un J. Kempere [*J. Kemper*], pārstāvji,

- Grieķijas valdības vārdā — F. Dedusi [*F. Dedousi*] un M. Germani [*M. Germani*], pārstāves,

- Eiropas Komisijas vārdā — G. Vilmss [*G. Wilms*] un A. Margelis [*A. Marghelis*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2011. gada 27. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvu 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV L 210, 29. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 10. maija Direktīvu 1999/34/EK (OV L 141, 20. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva 85/374”).

- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Centre hospitalier universitaire de Besançon* (Bezansonas Universitātes slimnīca, turpmāk tekstā — “Bezansonas US”), no vienas puses, un T. Dutruo [*T. Dutrueux*] un *Caisse primaire d'assurance maladie du Jura* [Juras Slimokasi], no otras puses, par saistībā ar apdegumiem, kuri T. Dutruo radušies pēc sildmatrača izmantošanas ķirurģiskas operācijas laikā, nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 85/374

- 3 Direktīvas 85/374 preambulas pirmajā, ceturtajā, trīspadsmitajā un astoņpadsmitajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā ir vajadzīga dalībvalstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz ražotāja atbildību par kaitējumu, ko izraisījuši viņa produktu trūkumi, jo pastāvošās atšķirības var izkropļot konkurenci un ietekmēt preču apriti kopējā tirgū, un izraisīt atšķirīgu patērētāja aizsardzības līmeni pret kaitējumu viņa veselībai vai īpašumam, ko izraisījis produkts ar trūkumiem;

[..]

tā kā patērētāja aizsardzības labad vajadzīgs, lai visi ražošanas procesā iesaistītie ražotāji būtu atbildīgi tiktāl, cik tas attiecas uz trūkumiem gatavajā produktā, sastāvdaļā vai kādā izejvielā, ko viņi piegādājuši; tā kā šā paša iemesla dēļ atbildība jāattiecina uz importētājiem, kas importē produktus Kopienā, un personām, kuras apliecina sevi kā ražotāju, pievienojot savu nosaukumu, preču zīmi vai citu atšķirības zīmi, vai kuras piegādā tādus produktus, kā ražotāju nav iespējams identificēt;

[..]

tā kā saskaņā ar dalībvalstu tiesību sistēmām aizskartā persona var iesniegt prasību par zaudējumiem, pamatojoties uz līgumisko atbildību vai uz tādu līgumā neparedzētu atbildību, kas nav paredzēta šajā direktīvā; ciktāl šie noteikumi der arī tam, lai sasniegtu efektīvas patērētāju aizsardzības mērķi, tos nedrīkstētu ietekmēt ar šo direktīvu; tā kā tiktāl, cik efektīva patērētāju aizsardzība farmaceitisko preparātu nozarē dalībvalstī ir jau panākta arī ar īpašu atbildības sistēmu, līdzīgi jāpaliek iespējai iesniegt prasību, pamatojoties uz šo sistēmu;

[..]

tā kā saskaņošana, kas izriet no šīs direktīvas pašreizējā stadijā nevar būt pilnīga, bet ar to tiek uzsākta pilnīgāka saskaņošana; [..].”

- 4 Direktīvas 85/374 1. pantā ir noteikts, ka “ražotājs ir atbildīgs par kaitējumu, kuru izraisījis viņa produkta trūkums”.
- 5 Direktīvas 85/374 3. pants ir izteikts šādi:

“1. “Ražotājs” nozīmē gatava produkta izgatavotāju, jebkādu izejvielu ražotāju vai sastāvdaļas izgatavotāju un jebkuru personu, kas apliecina sevi kā tā ražotāju, produktam pievienojot savu nosaukumu, preču zīmi vai citu atšķirības zīmi.

2. Neierobežojot ražotāja atbildību, jebkuru personu, kas, veicot uzņēmējdarbību, Kopienā importē produktu pārdošanai, iznomāšanai, līzīngam vai jebkādam izplatīšanas veidam, uzskata par ražotāju šīs direktīvas nozīmē, un tā ir atbildīga kā ražotājs.

3. Kad nav iespējams identificēt produkta ražotāju, katru produkta piegādātāju uzskata par tā ražotāju, ja vien tas savlaicīgi neinformē aizskarto personu par ražotāja identitāti vai par to, kas viņam produktu piegādājis. Tādi paši noteikumi attiecas uz gadījumu, kad produktu importē un uz šā produkta nav norādīta tā importētāja identitāte, kurš minēts 2. punktā, pat ja ir norādīts ražotāja nosaukums.”

6 Atbilstoši Direktīvas 85/374 13. pantam:

“Šī direktīva neietekmē nekādas tiesības, kuras aizskartajai personai var būt saskaņā ar tiesību normām par līgumisko un ārpuslīgumisko atbildību vai saskaņā ar īpašu atbildības sistēmu, kas pastāv laikā, kad paziņota šī direktīva.”

7 Direktīva 85/374 dalībvalstīm tika paziņota 1985. gada 30. jūlijā.

Valsts tiesiskais regulējums

- 8 Ar Francijas *Code civil* [Civilkodeksa] 1386.-1. līdz 1386.-18. pantu valsts tiesībās ir transponēti Direktīvas 85/374 noteikumi.

- 9 Iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka uz valsts veselības aprūpes iestāžu atbildību pret to pacientiem savukārt attiecas tāda īpaša ārpuslīgumiskās atbildības sistēma, kuras pamatā ir īpašās attiecības, kas izveidojas starp attiecīgo valsts ārstniecības iestādi, kura sniedz stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, un personām, kuras ir tās aprūpē. Šo sistēmu reglamentē gan normatīvie akti, gan administratīvajā judikatūrā iedibinātie principi.

- 10 Starp pēdējiem minētajiem ir arī princips, saskaņā ar kuru valsts ārstniecības iestādei, kas sniedz stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, — pat nepastāvot tās vainai — ir jāatlīdzina kaitējums, kas pacientam ir nodarīts sakarā ar kāda aparāta vai produkta, kas izmantots veiktajai aprūpei, bojājumu.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 T. Dutruo, kurš tobrīd bija 13 gadus vecs, 2000. gada 3. oktobrī Bezansonas US veiktas ķirurģiskas operācijas laikā guva apdegumus, kurus bija izraisījusi sildmatrača, uz kura viņš bija noguldīts, temperatūras regulēšanas sistēma ar trūkumiem.

- 12 Ar 2007. gada 27. marta spriedumu *Tribunal administratif de Besançon* [Bezansonas Administratīvā tiesa] piesprieda Bezansonas US atlīdzināt T. Dutruo šādi nodarīto kaitējumu, liekot samaksāt T. Dutruo summu EUR 9 000 apmērā, un *Caisse primaire d'assurance maladie du Jura* — summu EUR 5 974,99 apmērā.
- 13 Tā kā Bezansonas US par šo spriedumu *Cour administrative d'appel de Nancy* [Nansi Administratīvajā apelācijas tiesā] iesniegtā apelācijas sūdzība ar 2009. gada 26. februāra spriedumu tika noraidīta, Bezansonas US *Conseil d'État* [Valsts padomē] iesniedza kasācijas sūdzību par šo nolēmumu.
- 14 Savas kasācijas sūdzības pamatojumam Bezansonas US norāda, ka *Cour administrative d'appel de Nancy* nav ievērojusi Direktīvu 85/374, īpaši tās 13. pantu, nosprieždama, ka šī direktīva neliedz piemērot judikatūrā izstrādāto principu, saskaņā ar kuru valsts ārstniecības iestādei, kas sniedz stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, pat nepastāvot tās vainai, ir jāatlīdzina kaitējums, kas lietotājiem radies sakarā ar kāda aparāta vai produkta, kurš izmantots veiktajai aprūpei, bojājumu. No šīs direktīvas — atbilstoši tās transpozīcijai Francijas tiesībās — būtībā izrietot, ka par vienīgo atbildīgo ir atzīstams matrača ražotājs, ja tas ir identificējams, kā tas ir šajā lietā.
- 15 *Conseil d'État* norāda, ka iepriekš minētais judikatūrā izstrādātais princips tās judikatūrā ir ticis ieviests ar 2003. gada 9. jūlija nolēmumu, proti, pēc Direktīvas 85/374 paziņošanas dalībvalstīm. Tomēr, tā kā šis nolēmums tika pieņemts tādas lietas ietvaros, kas bija uzsākta pirms šīs direktīvas transponēšanai paredzētā termiņa beigām, *Conseil d'État* šķiet, ka, ņemot vērā šīs direktīvas 13. panta noteikumus, kuros ir paredzēts saglabāt “tiesības, kuras aizskartajai personai var būt saskaņā ar tiesību normām par līgumisko un ārpuslīgumisko atbildību”, ir iespējams uzskatīt, ka šis princips, kurš ir saistīts ar tādu atbildības sistēmu, kurai ir īpašs pamats un kas atšķiras no šajā direktīvā noteiktās atbildības sistēmas, ir piemērojams arī attiecībā uz pamata lietā izvērtējamo kaitējumu.

16 Pieņemot, ka šis nav tāds gadījums, šī tiesa uzskata, ka tās izskatāmās lietas iznākums tad būtu atkarīgs no tā, vai atbildības sistēma, kāda tā noteikta Direktīvā 85/374, attiecas uz kaitējumiem, ko produkta ar trūkumiem lietotājs ir varējis nodarīt trešai personai, sniedzot pakalpojumus tās labā.

17 Šādos apstākļos *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai, ņemot vērā Direktīvas [85/374] 13. panta noteikumus, ar šo direktīvu ir atļauts piemērot tādu atbildības sistēmu, kuras pamatā ir valsts veselības aprūpes iestāžu pacientu īpašā situācija, atzīstot tiesības šiem pacientiem saņemt atlīdzību no šīm iestādēm par kaitējumu, kas ir radies šo iestāžu izmantoto produktu un aparātu bojājumu dēļ, pat ja nav konstatēta iestāžu vaina, neietekmējot iestādes iespēju celt regresa prasību pret ražotāju?

2) Vai Direktīva [85/374] ierobežo dalībvalstu iespēju noteikt to personu atbildību, kuras, sniedzot pakalpojumus, izmanto aparātus vai produktus ar trūkumiem un savas darbības laikā rada kaitējumu pakalpojumu saņēmējam?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 18 Uzdotot savu otro jautājumu, kurš ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai uz tāda pakalpojumu sniedzēja atbildību, kurš, sniedzot pakalpojumus, kā, piemēram, stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, izmanto aparātus vai produktus ar trūkumiem un savas darbības laikā tādējādi rada kaitējumu šī pakalpojumu saņēmējam, attiecas Direktīvas 85/374 piemērošanas joma, kā rezultātā šī direktīva nepieļauj tādas valsts sistēmas pastāvēšanu kā pamata lietā izskatāmā sistēma, kurā ir paredzēta šāda pakalpojumu sniedzēja atbildība par tādējādi nodarīto kaitējumu, pat ja nav konstatējama tā vaina.
- 19 Kā izriet no Direktīvas 85/374 preambulas pirmā apsvēruma, šīs direktīvas mērķis ir tuvināt dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz ražotāja atbildību par kaitējumu, ko izraisījuši viņa produktu trūkumi.
- 20 Jāatgādina, ka šīs direktīvas mērķis, kā izriet no pastāvīgās judikatūras, jomās, ko tā reglamentē, ir panākt pilnīgu dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu (it īpaši skat. 2002. gada 25. aprīļa spriedumus lietā C-52/00 Komisija/Francija, *Recueil*, I-3827. lpp., 24. punkts, un lietā C-154/00 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-3879. lpp., 20. punkts, kā arī 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-402/03 *Skov un Bilka*, Krājums, I-199. lpp., 23. punkts).

- 21 Savukārt, kā izriet no Direktīvas 85/374 preambulas astoņpadsmitā apsvēruma, tās mērķis nav papildus jomām, ko tā reglamentē, panākt pilnīgu saskaņošanu atbildības par produktiem ar trūkumiem jomā (skat. 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-285/08 *Moteurs Leroy Somer*, Krājums, I-4733. lpp., 24. un 25. punkts).
- 22 Ar Direktīvu 85/374 izveidotā saskaņotā sistēma par ražotāju civiltiesisko atbildību par kaitējumu, ko nodarījis produkts ar trūkumiem, atbilst, kā tas izriet no tās preambulas pirmā apsvēruma, mērķim nodrošināt neizkropļotu konkurenci starp tirgus dalībniekiem, atvieglot brīvu preču apriti un novērst atšķirības patērētāju aizsardzības līmeni. Savienības likumdevēja noteiktie šīs direktīvas piemērošanas jomas ierobežojumi ir sarežģīta izvērtēšanas procesa rezultāts, kurā tostarp ir izvērtētas šīs dažādās intereses (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Francija, 17. un 29. punkts, kā arī lietā Komisija/Grieķija, 13. un 29. punkts).
- 23 Šajā ziņā Direktīvas 85/374 preambulas ceturtajā apsvērumā ir uzsvērts, ka patērētāja aizsardzības labad ir vajadzīgs, lai visi ražošanas procesā iesaistītie ražotāji būtu atbildīgi tiktāl, cik tas attiecas uz trūkumiem gatavajā produktā, sastāvdaļā vai kādā izejvielā, ko viņi piegādājuši, un ka šā paša iemesla dēļ atbildība jāattiecinā uz importētājiem, kas importē produktus Kopienā, un personām, kuras apliecina sevi kā ražotāju, pievienojot savu nosaukumu, preču zīmi vai citu atšķirības zīmi, vai kuras piegādā tādus produktus, kā ražotāju nav iespējams identificēt.
- 24 Direktīvas 85/374 1. pants, kurā ir noteikts princips, atbilstoši kuram “ražotājs ir atbildīgs par kaitējumu, kuru izraisījis viņa produkta trūkums”, kā arī tās 3. pants, kurā tostarp ir precizēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem par ražotāju šīs direktīvas izpratnē ir uzskatāma arī persona, kas apliecina sevi kā tā ražotāju, kas importē produktu Savienībā vai kas to piegādā, ir lasāmi kopā ar šīs direktīvas preambulas pirmo un ceturto apsvērumu.

- 25 Runājot konkrētāk par iepriekš minētā 3. panta noteikumiem, Tiesai jau ir bijusi iespēja, izvērtējot Direktīvas 85/374 pieņemšanai veiktos sagatavojošos darbus, norādīt, ka tikai pēc tam, kad tika līdzsvarotas ražošanas un tirdzniecības ķēdi veidojošo dažādu saimnieciskās darbības subjektu attiecīgās lomas, tika izdarīta izvēle par atbildības par kaitējumu, ko šajā direktīvā nostiprinātajā tiesiskajā sistēmā radījuši produkti ar trūkumiem, noteikšanu ražotājam un tikai atsevišķos ierobežotos gadījumos — importētājam vai piegādātājam (iepriekš minētais spriedums lietā *Skov* un *Bilka*, 29. punkts).
- 26 Tāpat Tiesa ir noraidījusi iespēju, ka ar Direktīvu 85/374 pilnīga saskaņošana ir veikta tikai attiecībā uz ražotāja atbildību par produktiem ar trūkumiem, nemaz nereglamentējot piegādātāja atbildību. Šajā ziņā tā nosprieda, ka šīs direktīvas 1. un 3. pantā, kuros ir definēts jēdziens “ražotājs”, nav reglamentēta tikai produktu ar trūkumiem ražotāja atbildība, bet to profesionāļu vidū, kas piedalījušies ražošanas un tirdzniecības procesā, noteikta tā persona, kurai jāuzņemas šajā direktīvā nostiprinātā atbildība, un ka atbildīgo personu loks, pret kurām aizskartajai personai ir tiesības celt prasību saskaņā ar direktīvā paredzēto atbildības noteikšanas sistēmu, šajā ziņā ir izsmelši definēts iepriekš minētajos 1. un 3. pantā (iepriekš minētais spriedums lietā *Skov* un *Bilka*, 24., 26., 30., 32. un 33. punkts).
- 27 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka atbildība, kas var rasties tādām lietotājam, kurš tāpat kā Bezansonas US, sniedzot veselības aprūpes pakalpojumu pacientam, ir izmantojis tādu iepriekš iegādātu produktu vai aparātu kā sildmatracis, neietilpst Direktīvā 85/374 reglamentētajās jomās un tādējādi uz to neattiecas šīs direktīvas piemērošanas joma.
- 28 Kā norādījušas Francijas un Grieķijas valdības, kā arī Eiropas Komisija un kā savu secinājumu 27.–32. punktā norādījis arī ģenerāladvokāts, šādu lietotāju nevar

uzskatīt par personu, kas ir piedalījusies attiecīgā produkta ražošanas un tirdzniecības procesā, uz kuru — kā tikko norādīts — attiektos Direktīvas 85/374 3. pantā paredzētā “ražotāja” definīcija, nedz arī — pretēji Bezansonas US apgalvotajam — to var atzīt par attiecīgā produkta piegādātāju šā panta 3. punkta izpratnē. It īpaši nevar tikt uzskatīts, ka pamata lietā Bezansonas US ir piegādājis pacientam tā lietošanai paredzētu produktu.

29 Turklāt tas vien, ka papildus Direktīvā 85/374 noteiktajai ražotāja atbildības sistēmai pastāv arī valsts sistēma, kurā ir paredzēta tāda pakalpojumu sniedzēja atbildība neatkarīgi no vainas, kurš, sniedzot stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, produkta ar trūkumiem izmantošanas dēļ ir nodarījis kaitējumu šī pakalpojuma saņēmējam, nevar nelabvēlīgi ietekmēt nedz šīs ražotāja atbildības sistēmas efektivitāti, nedz arī mērķus, kurus Savienības likumdevējs ir iecerējis sasniegt ar šo sistēmu.

30 Šajā ziņā ir jāprecizē, pirmkārt, ka šāda pakalpojumu sniedzēja atbildība, ja tā ir paredzēta dalībvalsts tiesībās, katrā ziņā, kā ir norādījušas arī Francijas, Vācijas un Grieķijas valdības, kā arī ģenerāladvokāts savu secinājumu 45. punktā, nevar tikt izveidota citādi kā vien ar nosacījumu, ka tā nelabvēlīgi neietekmē ar Direktīvu 85/374 ieviesto sistēmu. Būtībā valsts tiesību normu piemērošana nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt tās lietderīgo iedarbību (2001. gada 10. maija spriedums lietā C-203/99 *Veedfald, Recueil*, I-3569. lpp., 27. punkts). Tāpat ir jābūt saglabātai arī iespējai apstrīdēt ražotāja atbildību gadījumā, ja ir izpildīti nosacījumi, kas šajā direktīvā ir paredzēti šādas atbildības esamībai. Līdz ar to šai apstrīdēšanas iespējai ir jābūt pieejamai ne vien aizskartajai personai, bet arī pakalpojumu sniedzējam, kura rīcībā šajā ziņā tādējādi ir jābūt tādām mehānismam kā regresa prasība, uz kuru savā pirmajā jautājumā ir norādījusi iesniedzējtiesa.

- 31 Otrkārt, attiecībā uz mērķiem, kurus ir iecerēts sasniegt ar Direktīvā 85/374 noteikto ražotāja atbildības sistēmu, šī sprieduma 22. un 23. punktā jau ir atgādināts, ka šīs direktīvas mērķis it īpaši ir atvieglot brīvu preču apriti, kā arī nodrošināt neizkropļotu konkurenci starp tirgus dalībniekiem un patērētāju aizsardzību.
- 32 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka Direktīvas 85/374 formulējumā nekas neļauj secināt, ka Savienības likumdevējs, nosakot ražotāja atbildību par produktiem ar trūkumiem, lai nodrošinātu neizkropļotu konkurenci un preču brīvu apriti, ir liedzis dalībvalstīm paredzēt pakalpojumu sniedzēja atbildības sistēmu, kas atbilst ar šo direktīvu ieviestajam, par kaitējuma atlīdzinājumu, ko radījis produkts ar trūkumiem, kurš izmantots tādu pakalpojumu sniegšanā kā pamata lietā (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Moteurs Leroy Somer*, 30. punkts).
- 33 Turpinājumā — kā norādījusi arī Grieķijas valdība —, kaut arī preču brīva aprīte galvenokārt ir atkarīga no šo preču ražotāju, importētāju un piegādātāju īstenotās darbības un kaut arī atšķirības valstu sistēmās attiecībā uz šo tirgus dalībnieku atbildību līdz ar to acīmredzami var ietekmēt šo brīvo apriti, tomēr to pakalpojumu sniedzēju īstenotā darbība, kuri, iegādājoties šīs preces, izmanto tās saistībā ar saviem trešām personām sniegtajiem pakalpojumiem, šajā ziņā ir ievērojami atšķirīga un tādēļ tā nevar tikt pielīdzināta šo ražotāju, importētāju un piegādātāju īstenotajai darbībai.
- 34 Turklāt ir arī jāatzīmē, ka tiktāl, ciktāl pakalpojumu sniedzēja atbildība neatkarīgi no vainas atbilstoši valsts tiesībām, kā tas norādīts šī sprieduma 30. punktā, var tikt noteikta tikai ar nosacījumu, ka tas nelabvēlīgi neietekmē Direktīvā 85/374 noteikto

ražotāja atbildību, nešķiet, ka šāda pakalpojumu sniedzēja atbildība varētu izkropļot konkurenci starp ražošanas un tirdzniecības ķēdē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem.

- ³⁵ Visbeidzot, tā kā tā labākajā gadījumā var tikai papildināt Direktīvā 85/374 noteikto ražotāja atbildību, iespējamā pakalpojumu sniedzēja atbildība neatkarīgi no vainas, kā savu secinājumu 45. un 46. punktā norādījis ģenerāladvokāts, var veicināt patērētāju aizsardzības nostiprināšanu.
- ³⁶ Saistībā ar iepriekš minētā sprieduma lietā *Veedfald* 12. un 17. punktu, uz kuriem tika norādīts Tiesā notiekošajā tiesvedībā, ir jāatgādina, ka pirmais jautājums, kas tika uzdots lietā, kuras ietvaros tika taisīts šis spriedums, attiecās uz gadījumu, kad “produkta ar trūkumiem ražotājs, sniedzot konkrētu medicīniska rakstura pakalpojumu, izgatavo un izmanto attiecīgo produktu saistībā ar kādu cilvēka ķermeņa daļu”, un tas bija saistīts tikai ar to, vai šādā gadījumā šis produkts ar trūkumiem varēja tikt uzskatīts par “laistu apgrozībā” Direktīvas 85/374 7. panta a) punkta izpratnē.
- ³⁷ Kā norādījusi Francijas valdība un kā savu secinājumu 38. punktā atzīmējis arī ģenerāladvokāts, no tā izriet, ka, tā kā juridiskā persona, kuras atbildība tika apstrīdēta, bija ne vien attiecīgā pakalpojuma sniedzējs, bet arī “ražotājs” Direktīvas 85/374 noteikumu izpratnē, jautājums par to, vai šī direktīva var attiekties arī uz tāda pakalpojumu sniedzēja atbildību, kurš izmanto produktus ar trūkumiem, kurus tas pats nav ražojis, minētās lietas ietvaros netika uzdots.

- 38 Šādos apstākļos iepriekš minēto spriedumu lietā *Veedfald* nevar interpretēt tādējādi, ka tajā šis jautājums būtu jau izskatīts. Turklāt, kā savu secinājumu 39. un 40. punktā norādījis ģenerālvokāts, Tiesa arī savā 2002. gada 25. aprīļa spriedumā lietā C-183/00 *González Sánchez (Recueil, I-3901. lpp.)* nav izskatījusi šo jautājumu.
- 39 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka uz tāda pakalpojumu sniedzēja atbildību, kurš, sniedzot pakalpojumus, kā, piemēram, stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, izmanto aparātus vai produktus ar trūkumiem, saistībā ar kuriem tas nav uzskatāms par ražotāju Direktīvas 85/374 3. panta izpratnē, un savas darbības laikā nodara kaitējumu pakalpojuma saņēmējam, neattiecas šīs direktīvas piemērošanas joma. Līdz ar to šī direktīva neliedz dalībvalstij ieviest tādu sistēmu kā pamata lietā, kurā ir paredzēta šāda pakalpojumu sniedzēja atbildība attiecībā uz tādējādi nodarīto kaitējumu, pat nepastāvot tā vainai, tomēr ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta aizskartās personas un/vai minētā pakalpojuma sniedzēja iespēja apstrīdēt ražotāja atbildību, pamatojoties uz šo direktīvu, ja ir izpildīti tajā paredzētie nosacījumi.

Par pirmo jautājumu

- 40 Ņemot vērā atbildi uz otro iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, pirmais jautājums nav jāaplūko.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁴¹ Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Uz tāda pakalpojumu sniedzēja atbildību, kurš, sniedzot pakalpojumus, kā, piemēram, stacionārās veselības aprūpes pakalpojumus, izmanto aparātus vai produktus ar trūkumiem, saistībā ar kuriem tas nav uzskatāms par ražotāju Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvas 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 10. maija Direktīvu 1999/34/EK, 3. panta izpratnē, un savas darbības laikā nodara kaitējumu pakalpojuma saņēmējam, neattiecas šīs direktīvas piemērošanas joma. Līdz ar to šī direktīva neliedz dalībvalstij ieviest tādu sistēmu kā pamata lietā, kurā ir paredzēta šāda pakalpojumu sniedzēja atbildība attiecībā uz tādējādi nodarīto kaitējumu, pat nepastāvot tā vainai, tomēr ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta aizskartās personas un/vai minētā pakalpojuma sniedzēja iespēja apstrīdēt ražotāja atbildību, pamatojoties uz šo direktīvu, ja ir izpildīti tajā paredzētie nosacījumi.

[Paraksti]